

MODULE C: DIERLIJKE PRODUCTIE

MODULE C: DIERLIJKE PRODUCTIE	1
4. VARKENS	1
4.1. BEDRIJFSREGISTRATIE	1
4.2. IDENTIFICATIE EN REGISTRATIE VAN DE DIEREN.....	3
4.3. DIERENVOEDER EN DRINKWATER	5
4.4. DIERENGEZONDHEID	6
4.5. UITRUSTING EN HYGIËNE.....	10
4.6. PRODUCTIE VAN VARKENSSPERMA	13
4.7. TRANSPORT.....	15
4.8. BIJLAGEN BIJ VARKENS.....	15

4. Varkens

In dit hoofdstuk worden de voorwaarden besproken die specifiek van toepassing zijn op varkensbedrijven, naast de algemene voorwaarden (zie hoofdstuk 1).

Alle bepalingen die verband houden met het houden van varkens zijn aangeduid met een code “P” (Porc) en een oplopend cijfer.

4.1. Bedrijfsregistratie

Elk varkensbedrijf dient gekend te zijn om de diergezondheid te bewaken en als schakel in de voedselketen. De verplichte registratie van het bedrijf en de bijhorende activiteiten gebeurt voor elke varkenshouder via DGZ/ARSIA en/of via de LCE van het FAVV.

Code	Omschrijving vereiste	Niveau
P1	Het bedrijf is correct geregistreerd bij het FAVV en in Sanitel. Het beschikt over een beslagnummer in de vorm van “BE12345678-0201”.	A

Voor het houden van varkens heeft men een **toelating** van het FAVV nodig. De toelating wordt d.m.v. een toelatingsbrief afgeleverd door de LCE.

Het aanvraagformulier voor de toelating (Zie bijlage T2, 1.9.8, van hoofdstuk 1: Algemene voorwaarden) mag meegestuurd worden naar DGZ/ ARSIA die het overmaakt aan het FAVV. Het bedrijf wordt geregistreerd in SANITEL en de veehouder ontvangt een beslagfiche met een beslagnummer.

Voor het houden van maximaal 3 vleesvarkens en voor het houden van gezelschapsvarkens, volstaat een registratie i.p.v. een toelating en bent u voor de activiteit “houden van varkens” niet heffingsplichtig. “Gezelschapsvarkens” worden gemerkt gekocht (van bij kweker) maar hebben bij de “hobbyhouder” geen verdere identificatieplicht. Bij een eventuele G-040 sectorgidsaudit voor andere diersoorten of andere plantaardige activiteiten op uw bedrijf, zal dan enkel de correcte identificatie van deze varkens nagegaan worden.

OPGELET: Voor het houden van fokvarkens, is er ongeacht het aantal dieren, steeds een toelating nodig, en zijn bijgevolg alle in dit hoofdstuk vermelde voorwaarden van toepassing.

De houder die een gezelschapsvarken wenst te verhandelen, dient voorafgaand aan deze handel dit varken te laten onderzoeken door een erkend dierenarts. Het varken mag pas verhandeld worden nadat het varken geïdentificeerd is en nadat deze dierenarts een attest heeft afgeleverd waarin, op basis van een klinisch onderzoek van het te verhandelen dier, verklaard wordt dat het dier klinisch gezond is en er geen tekens zijn die een besmetting met een aangifteplichtige ziekte doen vermoeden.

Het attest dient opgesteld te worden in 2-voud en is maximaal 7 dagen geldig vanaf de datum van opmaak.

De identificatie, dient op het attest vermeld te worden.

De overlater houdt één exemplaar van dit attest en overhandigt het andere exemplaar aan de overnemer van het varken. Beiden bewaren het attest gedurende 5 jaar.

Een model van attest wordt beschikbaar gesteld door de vereniging volgens de richtlijnen van het Agentschap.

De omschrijving in de activiteitenboom van het FAVV voor het houden van varkens vindt u hieronder.

PLAATS	ACTIVITEIT	PRODUCT
Landbouwbedrijf (PL42)	Houden (AC28)	Varkens (PR118)

De toelatingsvoorwaarden zijn verder beschreven bij [“uitrusting en hygiëne”](#) (4.5).

4.2. Identificatie en registratie van de dieren

4.2.1. Aan- en afvoer van varkens en voedselketeninformatie (VKI)

Code	Omschrijving vereiste	Niveau
P2	Houd een in- en out register bij voor alle varkens op uw bedrijf (cf. bijlage P1, 4.8.1).	A
Houd een bedrijfsregister bij op weekbasis. Binnen de drie dagen na het einde van elke week wordt dit register aangevuld met volgende gegevens: • Deel IN: ○ Aanvoer van varkens (aanvoerdatum, aantal en categorie) ○ Gespeende biggen • Deel UIT: ○ Afvoer van varkens (afvoerdatum, aantal en categorie) ○ Sterfte van varkens en de categorie waartoe ze behoren De manier waarop het register bijgehouden wordt is niet bij wet bepaald. Dit mag een papieren of digitaal register zijn. Een <u>model van dit register</u> vind je in bijlage P1, 4.8.1. Bewaar bij het register ook een kopie van de <u>verplaatsingsdocumenten</u> (voor binnenlandse transporten) en/of certificaten (voor import/export). Alle gegevens van aan- of afgevoerde varkens op het register stemmen overeen met deze van de verplaatsingsdocumenten en/of certificaten.		
P3	Voor alle varkens die afgevoerd worden naar het slachthuis moet de VKI 24u op voorhand overgemaakt worden aan het slachthuis.	A

Bij afvoer naar het slachthuis is het tevens verplicht om de **VKI** (voedselketeninformatie) te bezorgen aan de uitbater van het slachthuis. Zie de omzendbrief [PCCB/S3/1782288](#) van het FAVV¹.

De VKI-gegevens verschaffen exploitanten van slachthuizen en inspecteurs informatie over de mogelijke risico' van ter slachting aangeboden varkens (hun gezondheidstoestand, toegediende medicatie of potentiële risico's voor de voedselveiligheid, zoals afgebroken naalden).

De informatie betreffende de gecontroleerde huisvesting is er ook in opgenomen (zie punt 4.6.1.3).

¹ PCCB/S3/1782288, tekst die van kracht was op het moment van publicatie van deze gids. De huidige en mogelijk bijgewerkte omzendbrief is te vinden op <https://favv-afscab.nl/themas/dieren/dierlijke-productie/omzendbrieven-dierlijke-producten>

Hoe de VKI overmaken?

Het daarvoor bestemde modelformulier (Zie het [standaardformulier in Bijlage 8](#) van de omzendbrief en [Bijlage 5: minimaal te verstrekken informatie varkens](#)) moet ingevuld worden en dit moet 24 uur vooraf doorgestuurd worden. Dit is eveneens terug te vinden op de website van het FAVV (<https://favv-afsca.be/nl/themas/dieren/dierlijke-productie/omzendbrieven-dierlijke-producten>).

Het document op de website van het FAVV kan rechtstreeks op de pc ingevuld, bewaard en/of gemaild worden naar het betreffende slachthuis.

Het is ook mogelijk de VKI elektronisch via de toepassing 'Veeportaal' (DGZ) over te maken.

Voor intracommunautaire handel gelden de volgende regels:

- Voor het verzenden van varkens vanuit België naar een slachthuis in een andere lidstaat uit de EU kan het formulier van het land van bestemming worden gebruikt.
- Een aantal lidstaten hebben aangegeven hoe zij informatie betreffende de voedselketen willen verkrijgen.
- Voor Luxemburg mag het Belgische VKI document gebruikt worden.
- Voor Nederland moet dit document worden gedownload op de webpagina <http://www.pve.nl/>.
- Voor Duitsland en Spanje moet ook een specifiek VKI document worden ingevuld. Meer informatie daaromtrent op het de website van het FAVV : <https://favv-afsca.be/nl/themas/dieren/dierlijke-productie/vlees-en-slachtingen/informatie-over-de-voedselketen-vki> VKI en intracommunautaire handel.

In afwezigheid van specifieke regels mag de Belgische aanpak worden toegepast.

4.2.2. Identificatie van de dieren

P4	Alle op het varkensbedrijf aanwezige gespeende varkens moeten correct en duidelijk gemerkt zijn met één officieel² oormerk. Wanneer varkens hun oormerken verliezen, mag een hermerking uit stock worden uitgevoerd met een nieuw beslagoomerk. Bij vertrek uit het beslag moeten alle varkens gemerkt zijn.	A
✓ Identificeer pasgeboren biggen d.m.v een beslagoomerk of een slachtoormerk ten laatste bij het spenen en in ieder geval vóór het vertrek uit het beslag. ✓ Een aangekocht binnenlands varken wordt geïdentificeerd met een beslagoomerk op het		

² Zie Bijlage II van <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/PDF/?uri=CELEX:32019R2035&from=FR>

moment van de afvoer ervan naar een ander beslag. Het varken draagt dan twee verschillende oormerken: een van het aankopende beslag en een van het beslag van herkomst.

- ✓ Beslagoormerken en slachtclips dienen per varkensbeslag besteld en gebruikt te worden.
- ✓ Voorzie ingevoerde varkens uit een derde land binnen de 72 uur na aankomst op het varkensbedrijf van een oormerk.
- ✓ Zorg ervoor dat alle slachtvarkens bij hun vertrek naar het slachthuis geïdentificeerd zijn door middel van een vuurvaste identificatie, onder de vorm van een slachtclip of een kloppnummer (verkort beslagnummer van het varkensbedrijf), aangebracht met een klophamer op ofwel de linker, ofwel de rechter flank en dat binnen de vijf dagen vóór het vertrek uit het bedrijf (max twee tatoeages).

Het aanbrengen van een klophamerstempel is verboden bij onderstaande gevallen. Hiervoor dient dan een slachtclip gebruikt te worden:

- andere dan vleesvarkens,
- bij vleesvarkens die minder dan 70 kg wegen,
- ✓ Alle varkensachtigen gehouden voor de productie, dus ook everzwijnen, worden zoals varkens geïdentificeerd.

De oormerken en slachtclips worden besteld bij DGZ/ARSIA d.m.v. de bestelbon "I&R materiaal varkens" of online via Veeportaal of Cerise.

4.3. Dierenvoeder en drinkwater

Code	Omschrijving vereiste	Niveau
P5	Varkens worden minstens éénmaal per dag gevoederd.	B
Het wordt aanbevolen door het FAVV een vastenperiode van 12 tot 24 uur voor vertrek naar het slachthuis toe te passen.		
P6	Zeugen en gelten beschikken over een toereikende hoeveelheid bulk- en vezelrijk voeder en energierijk voeder, met het doel hun honger te verminderen en in hun behoefte tot kauwen te voorzien.	B
P7	Varkens in groep moeten voldoende en allemaal tegelijk kunnen eten, behalve bij	B

	ad libitum of automatische individuele voeding.	
P8	De voedersilo's worden van buiten de stallen gevuld.	B
P9	Drinkwater is beschikbaar voor varkens vanaf de leeftijd van twee weken.	A
P10	Wanneer melk, melkproducten, melkderivaten (MMM) of biest die geen thermische behandeling hebben ondergaan worden vervoerd aan de dieren, is er een toelating nodig ³ .	A

De melkinrichting die deze producten aan een landbouwbedrijf levert moet over een specifieke toelating beschikken; deze melkinrichting mag ook niet verder dan 50 km van dit landbouwbedrijf verwijderd zijn.

Melk (producten) van een melkinrichting op de hoeve kan (kunnen) dus terug aan de eigen dieren gegeven worden maar wanneer er echter melk van andere boerderijen aangekocht wordt, wat een risico op transfer van dierziekten uit de andere boerderij met zich meebrengt, vallen de producten onder het toepassingsgebied van VO 1069/2009 en de standaardregels voorzien onder andere een verwerking in een categorie 3- verwerkingsbedrijf (erkenning Gewestelijke overheden).

PLAATS	ACTIVITEIT	PRODUCT
Landbouwbedrijf (PL42)	Gebruik (AC103)	Melk en melkproducten die overeenkomstig nationale normen zijn verwerkt en waarvoor een afwijking werd gegeven (PR14)

4.4. Dierengezondheid

Het is noodzakelijk om de Gidsen van AMCRA (zie punt 1.3.2, Algemene Voorwaarden) betreffende “de bedrijfsgezondheid, en het goed gebruik van antibacteriële middelen in de varkensbedrijven” aandachtig door te nemen⁴.

³ [PCCB/S1/CKS/1440815](https://pccb/s1/CKS/1440815), tekst die van kracht was op het moment van publicatie van deze gids. Deze gidsen en mogelijk bijgewerkte versie is te vinden op <https://favv-afscabebnlthemasplantenomzendbrievenplantaardige-productie>

⁴ https://www.amcra.be/swfiles/files/Gids%20voor%20goed%20gebruik%20van%20antibacteri%C3%ABle%20middelen%20in%20de%20varkenshouderij%20-%20voor%20dierenarts%20en%20veehouder_1_58.pdf

De “gids voor bedrijfsgezondheid op varkensbedrijven” omvat maatregelen die de dieren- en bedrijfsgezondheid op een positieve manier beïnvloeden en de infectiedruk door pathogenen helpen te beperken. Deze gids is bestemd voor de dierenarts en de veehouder.

In de “gids voor goed gebruik van antibacteriële middelen in de varkenshouderij” worden een aantal algemene adviezen en basisprincipes met betrekking tot het correct en duurzaam toepassen van antimicrobiële middelen geschetst.

Code	Omschrijving vereiste	Niveau
P11	Gekoppeld aan de toelating om varkens te houden, bent u als varkenshouder verplicht een overeenkomst af te sluiten met een bedrijfsdierenarts volgens het model in bijlage V1 (1.9.9 van hoofdstuk 1: Algemene voorwaarden), en deze driemaal per jaar met een tussentijd van minstens 3 maanden te ontbieden.	A
P12A	Tijdens deze 4-maandelijkse bezoeken maakt de bedrijfsdierenarts een bezoekerapport voor varkens op, en bezorgt een exemplaar aan de varkenshouder.	A
De bedrijfsdierenarts dient het bezoekerapport binnen de zeven dagen te registreren bij DGZ of ARSIA.		

(Zie ook de bepalingen betreffende de bedrijfsdierenarts en de bedrijfsbegeleidende dierenarts, hoofdstuk 1: Algemene voorwaarden, paragraaf 3: diergezondheid.)

4.4.1. Bioveiligheid

P12B	De verantwoordelijke van een varkensbedrijf laat elk jaar zijn bedrijfsdierenarts een risico-enquête uitvoeren aangaande de insleep van aangifteplichtige varkensziekten. Binnen de 30 kalenderdagen na het invullen van de risico-enquête, moet een actieplan om de bioveiligheid op het bedrijf te optimaliseren opgesteld worden.	A
De risico-enquête kan gebeuren via de applicatie van DGZ/ARSIA “FarmFit”. Zie ook de omzendbrief van het FAVV : “Instructies voor de bedrijfsdierenartsen betreffende de risico-enquête voor varkensbedrijven”: PCCB/S2/1690164 ⁵ .		
P13A	De varkenshouder die varkens binnen zijn bedrijf aanvoert mag gedurende 4 weken na hun aanvoer enkel slachtvarkens afvoeren.	A
Dit afvoerverbod geldt niet als de aangevoerde varkens gedurende ten minste 4 weken worden		

⁵ PCCB/S2/1690164, tekst die van kracht was op het moment van publicatie van deze gids. De huidige en mogelijk bijgewerkte circulaire is te vinden op <https://favv-afvsc.be/nl/themas/dieren/omzendbrieven-dieren>

ondergebracht op een quarantainebedrijf of in een isolatiestel met dezelfde in Sanitel geregistreerde varkenshouder (sanitair verantwoordelijke). Een quarantainebedrijf als nevenlocatie is gelegen op minstens 5 kilometer van het beslag, en is geregistreerd in Sanitel. Een quarantainebedrijf als nevenlocatie kan gebruikt worden voor meerdere beslagen met dezelfde varkenshouder (sanitair verantwoordelijke). Het vorige lot moet uit het quarantainebedrijf vertrokken zijn vooraleer er een nieuw lot varkens in geplaatst wordt. Bij afvoer van de varkens vanuit het quarantainebedrijf naar de inrichting van bestemming moeten de varkens geïdentificeerd zijn met een beslagoormerk van de bestemming.		
P13B	Bij het opvullen van een compartiment van het bedrijf met vleesvarkens van een ander bedrijf, mag de tijd tussen de aanvoer van het eerste en de aanvoer van het laatste varken van dat compartiment niet meer bedragen dan 8 dagen.	A
P13C	Bij het opvullen van een compartiment van een biggenopfokbedrijf met biggen van een ander bedrijf, mag de tijd tussen de aanvoer van de eerste en de aanvoer van de laatste big niet meer bedragen dan 3 dagen.	A
P14	Om de insleep van ziekten zoveel mogelijk te voorkomen, wordt het aangewezen om de quarantaineruimte in te richten zodat er geen contact met de andere dieren mogelijk is. Plaats de aangekochte varkens in quarantainestel ⁶ .	B

4.4.2. Aujeszky

Sinds 4 oktober 2011 heeft België het statuut “officieel vrij” voor Aujeszky. Er geldt een vaccinatieverbod, en enkel het statuut A4 is geldig. De ziekte van Aujeszky komt wel nog frequent voor bij everzwijnen. De bedrijven met buitenbeloop hebben in die zin grotere risico's in gebieden waar everzwijnen voorkomen.

4.4.2.1. Toekenning van het Aujeszkystatuut A4

P15	De verantwoordelijke van een varkensbeslag is verplicht om voor dit beslag het Aujeszkystatuut A4 te verwerven en te behouden.	A
P16	Aangevoerde varkens dienen het Aujeszkystatuut A4 te bezitten.	A
Aan een varkensbeslag wordt het A4-statuuat toegekend indien een aannemingstest (zie 4.8.2 bijlage)		

⁶ stal waar een dier (of een groep dieren), in afwachting van zijn overbrenging naar een andere stal op dezelfde inrichting, tijdelijk geïsoleerd wordt gehouden om de gezondheidsstatus ervan te evalueren en/of om de gezondheidsstatus aan te passen aan de nieuwe bestemming

[P4](#)) werd uitgevoerd en alle onderzoeken gunstig zijn.

In afwijking hiervan wordt het Aujeszzkystatuut A4 toegekend :

- bij de registratie van een varkensbeslag dat nooit varkens heeft gehouden;
- aan een varkensbeslag waar alle varkens werden afgevoerd en alle stallen na de afvoer grondig gereinigd en ontsmet werden en de aangevoerde varkens het A4 statuut hebben.

4.4.2.2. Behoud van het Aujeszzkystatuut A4

P17	Het Aujeszzkystatuut A4 van een varkensbeslag blijft behouden indien de opvolgingstesten (zie 4.8.3 bijlage P5) uitgevoerd worden en alle resultaten gunstig zijn. Deze test is niet nodig op een bedrijf met maximaal 3 vleesvarkens en waar de varkens enkel het beslag levend verlaten om afgevoerd te worden naar het slachthuis.	A
-----	---	---

De opvolgingstesten dienen om de 4 maanden (+/- 0,5 maand) uitgevoerd te worden bij

- ✓ bedrijven die gelegen zijn op het grondgebied “Niet-officieel vrij van Aujeszky”,
- ✓ varkensbeslagen met buitenbeloop,
- ✓ varkensbeslagen die fokvarkens of opfokvarkens in de handel brengen.

De opvolgingstesten dienen elke ronde uitgevoerd te worden bij

- ✓ bedrijven die gelegen zijn op het grondgebied “Niet-officieel vrij van Aujeszky”, én die op bedrijfsniveau volgens het ‘all in – all out’ systeem werken.

De opvolgingstesten dienen om de 12 maanden (+/- 1,5 maand) uitgevoerd te worden bij

- ✓ bedrijven die gelegen zijn op het grondgebied “Officieel vrij van Aujeszky”, geen buitenbeloop toepassen en geen fokvarkens of opfokvarkens in de handel brengen.

Indien de opvolgingstest bij één varken een ongunstig resultaat oplevert, wordt het Aujeszzkystatuut A4 opgeschort in afwachting van het resultaat van het bijkomend serologisch onderzoek. Het A4 statuut blijft toch behouden op voorwaarde dat bijkomend serologisch onderzoek wordt uitgevoerd bij 40 andere varkens of, indien er minder dan 40 varkens aanwezig zijn, bij alle in aanmerking komende varkens en alle resultaten gunstig zijn.

De stalen genomen in het kader van het screenen, verkrijgen of monitoren van de status van de ziekte van Aujeszky die een ongunstig of niet interpreteerbaar resultaat opleveren in een erkend labo moeten een

bevestigingstest ondergaan in het Nationaal Referentie Labo 'Sciensano'; eventueel moeten de varkens opnieuw bemonsterd worden.

Het Voedselagentschap kan indien nodig om het Aujeszky statuut A4 van de beslagen te behouden, andere monsters laten nemen bij alle of bij een deel van de varkensbedrijven of in slachthuizen.

4.5. Uitrusting en hygiëne

4.5.1. Toelatingsvoorwaarden

4.5.1.1. Algemene hygiëne eisen

Code	Omschrijving vereiste	Niveau
P18A	De toelating van het FAVV is aanwezig vanaf 1 fokvarken of 4 vleesvarkens. Het bedrijf voldoet aan de toelatingsvoorwaarden, met afdoende hygiëne-uitrusting en een hygiënesluis.	A
Een hygiënesluis is een omkleedlokaal, afgezonderd van de stalruimte en van de woongedeelten en voorzien van: ✓ een wasbak met stromend water, zeep en propere of wegwerp handdoek (de handen moeten worden gewassen voor het binnenkomen en na het verlaten van de stallen), ✓ een voetbad voor het reinigen en ontsmetten van schoeisel (voor het binnenkomen en na het verlaten van de stallen), ✓ laarzen en overalls (eigen aan het bedrijf) om bezoekers toe te laten zich om te kleden alvorens de stallen te betreden.		
Specifieke aanvullende maatregelen voor bedrijven met 3 vleesvarkens of minder: Het bedrijf heeft een voorraad ontsmettingsmiddel. Het bedrijf moet beschikken over reinigings- en ontsmettingsapparatuur die is afgestemd op de behoeften van het bedrijf, tenzij kan worden aangetoond dat hiervoor een beroep is gedaan op een gespecialiseerd bedrijf. Elke stal of afdeling moet ten minste één keer per jaar worden leeggemaakt, gereinigd en ontsmet. Een leefruimte mag pas weer in gebruik worden genomen nadat zij volledig is gedroogd na reiniging en ontsmetting. Gezelschapsvarkens mogen het adres van het beslag waar zij worden gehouden, niet verlaten, behalve voor vervoer naar en verblijf in dierenartspraktijken en veterinaire klinieken en in geval van verkoop.		

P18B	De varkenshouderij moet aan de volgende voorwaarden inzake infrastructuur en uitrusting voldoen : ✓ een vaste opslagplaats voor de opslag van krenge, die gemakkelijk gereinigd en ontsmet kan worden, op een plaats bereikbaar zonder het bedrijf te doorkruisen (cfr H2), ✓ Een stock van min 5 liter van een toegelaten ontsmettingsproduct, ✓ Elke stal of afdeling wordt minstens éénmaal per jaar geledigd, gereinigd en ontsmet.	A
P18C	De bedrijfsgebouwen moeten vogeldicht gehouden worden, met uitzondering van desgevallend de deuren naar buitenbeloop. Indien beschermde vogels (bv. boerenzwaluwen) zich nestelen in de stallen, dienen de nodige voorzorgen te worden genomen om mogelijk contact met de varkens tot een minimum te beperken.	B
P18D	Elk rechtstreeks contact tussen varkens van het bedrijf en wilde varkens wordt vermeden, door: ✓ de varkens onder te brengen in stallen die zo gebouwd zijn dat wilde varkens er niet kunnen binnendringen, ✓ bij buitenbeloop een dubbele afsluiting of een uit hard materiaal opgetrokken afscheiding te voorzien.	B

4.5.1.2. Bezoekers

P19	Derden zijn op een varkensbedrijf toegelaten op voorwaarde dat voorzorgen betreffende hygiëne en ontsmetting genomen worden: ✓ dragen van bedrijfskledij en -schoeisel, ✓ gebruik van ontsmettingsvoetbad bij betreden en verlaten van het omkleedlokaal, ✓ wassen van de handen bij het verlaten van het veebedrijf, ✓ reinigen en ontsmetten van voorwerpen die in contact kwamen met de dieren.	B
P20	Het bedrijf moet zodanig afgesloten zijn dat het betreden van de stallen enkel mogelijk gemaakt wordt na aanmelding bij de verantwoordelijke.	B
P21	Er wordt een bezoekregister bijgehouden, waarin elk bezoek chronologisch wordt geregistreerd (naam, datum, reden).	B

De varkenshouder zorgt ervoor dat de toegang tot zijn bedrijf verboden is voor elk voertuig, elke persoon en alle materiaal dat/die in de voorafgaande 72 uren :

- ✓ in contact is geweest met varkens afkomstig uit een derde land of een risicogebied;
- ✓ een boerderij of een bedrijf in een derde land of een risicogebied heeft bezocht waar varkens gehouden worden.

Het verbod bedoeld in het eerste lid geldt niet voor :

- ✓ het personeel van het Agentschap en de personen die in opdracht ervan werken in het kader van hun werkzaamheden;
- ✓ het personeel van andere bevoegde overheden en de personen die in opdracht daarvan werken in het kader van hun werkzaamheden.

4.5.1.3. Gecontroleerde huisvestingsomstandigheden en geïntegreerde productiesystemen

De terminologie “gecontroleerde huisvestingsomstandigheden en geïntegreerde productiesystemen” kadert in de Europese Verordening n°2074/2005, betreffende de visuele postmortemkeuring van varkensskarkassen en Verordening n°2075/2005, betreffende de officiële controles op Trichinella. Indien u onder « gecontroleerde huisvestingsomstandigheden » produceert, kunnen de varkens uit uw beslag vrijgesteld worden van de verplichte analyse op trichinen in het slachthuis.

Het FAVV heeft het statuut « houderij met gecontroleerde huisvestingsomstandigheden » automatisch aan alle varkensbedrijven verleend. Dit statuut wordt beheerd in SANITEL. Dit statuut moet ook vermeld worden op het VKI-document.

Indien u buitenbeloop toepast en/of niet onder gecontroleerde huisvestingsomstandigheden produceert, moet u DGZ of ARSIA hiervan op de hoogte brengen via het daartoe bestemde standaarddocument ([Bijlage P6, 4.8.4](#)).

De certificering of de validatie van de autocontrole op een varkensbedrijf is onafhankelijk van het statuut van gecontroleerde huisvestingsomstandigheden. U kan perfect aan de eisen voor de autocontrole voldoen zonder deze van de gecontroleerde huisvestingsomstandigheden en geïntegreerde productiesystemen te volgen.

Indien u op het VKI-document (zie de omzendbrief [PCCB/S3/1782288](#))⁷ (zie ook 4.2.1) aangeeft dat de dieren volgens “gecontroleerde omstandigheden” werden gehouden, dan zijn eveneens onderstaande punten van toepassing:

Bepalingen betreffende geconditioneerde huisvestingsomstandigheden, die nog niet afgedekt zijn via een andere eis in de gids.	
--	--

⁷ PCCB/S3/1782288, tekst die van kracht was op het moment van publicatie van deze gids. De huidige en mogelijk bijgewerkte omzendbrief is te vinden op <https://favv-afscab.be/nl/themas/dieren/dierlijke-productie/omzendbrieven-dierlijke-producten>

P22	De varkenshouder zorgt ervoor dat biggen die op het bedrijf worden binnengebracht en aangekochte varkens vanaf de geboorte zijn gehouden onder gecontroleerde huisvestingsomstandigheden.	A
P23	De varkenshouder bewaart diervoeders voor diersoorten die gevoelig zijn voor <i>Trichinella</i> (varkens, everzwijnen, éénhoevigen) in afgesloten silo's of andere recipiënten waar geen knaagdieren in kunnen komen. Alle andere diervoedervoorraden ondergaan een warmtebehandeling of worden geproduceerd en opgeslagen overeenkomstig de methodes vermeld in deze sectorgids.	B
P24	De varkenshouder zorgt ervoor dat de dode dieren onverwijld worden verzameld, geïdentificeerd en getransporteerd in overeenstemming met de Verordening (EG) n°1069/2009 en Verordening (EG) n°142/2011 (bijlage VIII)8.	A
P27	Geen van de dieren heeft toegang tot buitenvoorzieningen.	A
P28	De dieren hebben geen toegang tot afvalstortplaatsen of huishoudelijk afval. Geen introductie van andere soorten is toegestaan op varkensbedrijven die zich binnen een straal van 1 km van stortplaatsen bevinden.	A
Bepalingen betreffende geconditioneerde huisvestingsomstandigheden, die reeds afgedekt zijn via een andere eis in de gids.		
De varkenshouder heeft alle praktische voorzorgen ten aanzien van de constructie van de gebouwen en het onderhoud genomen om te voorkomen dat knaagdieren, andere zoogdieren en vleesetende vogels (bv. eksters, roofvogels) in de gebouwen kunnen komen waar dieren worden gehouden. Indien beschermde vogels (bv. boerenzwaluwen) zich nestelen in de stallen, dienen de nodige voorzorgen te worden genomen om mogelijk contact met de varkens tot een minimum te beperken.		
De varkenshouder voert een ongediertebestrijdingsprogramma uit, o.a. voor knaagdieren, maar ook voor ongewenste insecten, om besmetting van de varkens te voorkomen. De varkenshouder houdt over dit programma een administratie bij.		
De varkenshouder zorgt ervoor dat alle diervoeders afkomstig zijn van een inrichting die diervoeders produceert volgens de beginselen van verordening (EG) nr. 183/2005 tot vaststelling van voorschriften voor diervoederhygiëne.		
De varkenshouder zorgt ervoor dat de varkens geïdentificeerd zijn, zodat elk dier naar het bedrijf teruggetraceerd kan worden.		

4.6. Productie van varkenssperma

⁸ <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/PDF/?uri=OJ:L:2011:054:FULL&from=FR>

De omzendbrief [PCCB/S2/PDW/1419860](#)⁹ heeft als doel de praktische uitvoering te verduidelijken van het artikel 4 van het koninklijk besluit van 6 oktober 2006 betreffende de sanitaire voorwaarden inzake de productie, de nationale handel, het intracommunautair handelsverkeer en de invoer van varkenssperma, dat betrekking heeft op het gebruik van sperma afkomstig van stamboekberen, bestemd voor de inseminatie van zeugen op een referentiebedrijf.

Een referentiebedrijf is een bedrijf waar de zeugen geïnsemineerd worden met sperma van stamboekberen waarvan de nakomelingen bestemd zijn om te worden afgemest in een selectiemesterij.

Genoemde regeling is een uitzondering op de algemene verplichting dat sperma slechts gebruikt mag worden voor kunstmatige inseminatie indien het afkomstig is van een erkend sperma(opslag)centrum.

Om gebruik te kunnen maken van de uitzonderingsregel dient de betrokken verantwoordelijke houder van stamboekberen te beschikken over een toelating:

Code	Omschrijving vereiste	Niveau
P25	Er is een toelating van het FAVV aanwezig voor de productie van varkenssperma.	A

De FAVV-code voor de productie van varkenssperma is de volgende:

PLAATS	ACTIVITEIT	PRODUCT
Landbouwbedrijf (PL42)	Productie bestemd voor de inseminatie van zeugen waarvan de nakomelingen bestemd zijn om te worden afgemest in een selectiemesterij (AC65)	Varkenssperma (PR158)

Dankzij deze toelating mogen de houders van stamboekberen berensperma leveren voor de inseminatie van zeugen op een referentiebedrijf.

De verantwoordelijke houder moet voorafgaand aangemeld zijn bij de bevoegde gewestelijke stamboekvereniging (Association wallonne des Eleveurs de Porcs (AWEP) – Vlaamse Piétrainfokkerij ” (wettelijke opvolger van Vlaams Varkensstamboek- VVS)

De verantwoordelijke moet een register¹⁰ bijhouden waarin de verrichtingen van dag tot dag worden opgetekend en dit voor de periode vanaf 30 dagen vóór de geplande sperma-afname tot na de laatste sperma-afname.

⁹ PCCB/S2/PDW/1419860, tekst die van kracht was op het moment van publicatie van deze gids. De huidige en mogelijk bijgewerkte circulaire is te vinden op <https://favv-afscs.be/nl/themas/dieren/dierlijke-productie/omzendbrieven-dierlijke-producten>

¹⁰ http://www.ejustice.just.fgov.be/cgi_loi/change_lg.pl?language=nl&la=N&cn=2006100632&table_name=wet

P26	Er is een dagelijks aangevuld register aanwezig met de verrichtingen betreffende de productie van berensperma.	A
-----	--	---

Al de nodige informatie betreffende de sanitaire eisen bij de productie van berensperma vindt u ook in de bijlagen van het KB van 06/10/2006.

4.7. Transport

De toepasselijke bepalingen zijn behandeld onder punt 1.8 “transport” van het deel “Algemene Voorwaarden”.

4.8. Bijlagen bij varkens

- 4.8.1. [Bijlage P1](#) Model van bedrijfregister
- 4.8.2. [Bijlage P4](#) Aannemingstest Aujeszky
- 4.8.3. [Bijlage P5](#) Opvolgingstest Aujeszky
- 4.8.4. [Bijlage P6](#) Aanvraag registratie of stopzetting gecontroleerde huisvesting

4.8.1. Bijlage P1

Bedrijfsregister

BESLAGNUMMER:

[illegible]

(1) Categorie : 1 of FO=fokvarken; 2 of OP= opfokvarken; 3 of VL= vleesvarken; 4 of SL= slachtvarken; 5 of Blg= big – gespeend – eigen kweek; 6 of Bla= big - aangevoerd

4.8.2. Bijlage P4

Aannemingstest Aujeszky

Bijlage 1

De aannemingstest

1. Het aantal te nemen bloedstalen om te voldoen aan de aannemingstest :

A) Indien in het beslag fokvarkens gehouden worden en indien het aantal gehouden vleesvarkens en opfokvarkens niet meer dan 15 % van het aantal gehouden fokvarkens bedraagt, dienen enkel alle fokvarkens bemonsterd te worden.

B) Indien in het beslag fokvarkens gehouden worden en indien het aantal gehouden vleesvarkens en opfokvarkens meer dan 15 % van het aantal gehouden fokvarkens bedraagt, wordt het aantal te bemonsteren varkens als volgt bepaald :

- alle fokvarkens, en
- tegelijkertijd bijkomend het aantal vleesvarkens en opfokvarkens volgens het onderstaand schema :

Aantal vleesvarkens en opfokvarkens in het beslag	Aantal te bemonsteren vleesvarkens en opfokvarkens
1 tot 80	Alle met een maximum van 40
81 tot 150	50
meer dan 150	60

C) Indien in het beslag enkel vleesvarkens en/of opfokvarkens gehouden worden, wordt het aantal te bemonsteren vleesvarkens en opfokvarkens bepaald volgens het onderstaand schema :

Aantal vleesvarkens en opfokvarkens in het beslag	Aantal te bemonsteren vleesvarkens en opfokvarkens
1 tot 80	Alle met een maximum van 40
81 tot 150	50
151 tot 500	60
501 tot 1000	90
Meer dan 1000	150

2. De wijze van bemonsteren

De bloedstalen worden at random en gespreid over alle in aanmerking komende varkens van het beslag genomen, zowel wat betreft de plaats als de leeftijd van de varkens.

De bloedstalen dienen dezelfde dag genomen te worden. Indien evenwel alle in het beslag gehouden fokvarkens moeten bemonsterd worden, mag de staalname bij de fokvarkens echter gespreid worden over een termijn van 30 dagen.

De te bemonsteren vleesvarkens en opfokvarkens dienen ten minste 10 weken oud te zijn en ten minste sedert 1 maand in het beslag aanwezig te zijn. Indien in het beslag enkel biggen worden gehouden, dan mogen de bemonsterde dieren jonger zijn dan 10 weken.

Gezien om te worden gevoegd bij ons besluit van 23 juli 2013 houdende uitvoering van het koninklijk besluit van 12 oktober 2010 betreffende de bestrijding van de ziekte van Aujeszky.

4.8.3. Bijlage P5

Opvolgingstest Aujeszky

De opvolgingstest

Het aantal te nemen bloedstalen om te voldoen aan de opvolgingstest :

A) Indien in het beslag fokvarkens gehouden worden en indien het aantal gehouden vleesvarkens en opfokvarkens niet meer dan 15 % van het aantal gehouden fokvarkens bedraagt, wordt het aantal te bemonsteren fokvarkens bepaald volgens onderstaand schema :

Aantal fokvarkens in het beslag	Aantal te bemonsteren fokvarkens
1 tot 3	1
4 tot 6	2
7 tot 9	3
10 tot 12	4
13 tot 15	5
16 tot 18	6
19 tot 21	7
22 tot 24	8
25 tot 30	9
31 tot 120	10
121 tot 240	12
Meer dan 240	5 %

B) Indien in het beslag enkel mannelijke fokvarkens gehouden worden, dient elk gehouden fokvarken minstens eenmaal per jaar bemonsterd te worden.

C) Indien in het beslag fokvarkens gehouden worden en indien het aantal gehouden vleesvarkens en opfokvarkens meer dan 15 % van het aantal gehouden fokvarkens bedraagt wordt het aantal te bemonsteren varkens als volgt bepaald :

- het aantal te bemonsteren fokvarkens, zoals vermeld onder A), en
- het aantal vleesvarkens en opfokvarkens volgens het onderstaand schema :

Aantal vleesvarkens en opfokvarkens in het beslag	Aantal te bemonsteren vleesvarkens en opfokvarkens
1 tot 3	1
4 tot 6	2
7 tot 9	3
10 tot 12	4
13 tot 15	5
16 tot 18	6
19 tot 21	7
22 tot 24	8
25 tot 30	9
31 tot 120	10
Meer dan 120	12

D) Indien op het beslag enkel vleesvarkens en/of opfokvarkens gehouden worden, wordt het aantal te bemonsteren vleesvarkens en opfokvarkens bepaald volgens het schema van punt C).

Deel A: frequentie en wijze van bemonsteren voor opvolgingstesten van toepassing op het deel van het grondgebied «Officieel vrij van de ziekte van Aujeszky».

De opvolgingstesten dienen om de 12 maanden uitgevoerd te worden, ten vroegste 10,5 maanden en ten laatste 13,5 maanden na de vorige test, met uitzondering voor volgende beslagen, waarvoor de opvolgingstest om de 4 maanden dient uitgevoerd te worden, ten vroegste 3,5 maanden en ten laatste 4,5 maanden na de vorige test :

- Varkensbeslagen waar varkens toegang hebben tot buitenbeloop;
- Varkensbeslagen die fokvarkens of opfokvarkens in de handel brengen.

Deze frequentie van bemonsteren is niet van toepassing voor de everzwijnen van het beslag. Die moeten slechts een keer per jaar aan artikel 8 voldoen (dienen per jaar minstens 50 procent van de everzwijnen die het beslag levend of dood verlaten bemonsterd te worden).

In varkensbeslagen waar slechts 1 of 2 fokvarkens gehouden worden, hoeft de opvolgingstest bij de fokvarkens niet meer dan eenmaal per jaar uitgevoerd te worden.

De bloedstalen worden at random en gespreid genomen over alle in aanmerking komende varkens van het beslag, zowel wat de plaats als de leeftijd betreft.

De vereiste bloedstalen dienen dezelfde dag genomen te worden. Indien evenwel alle in het beslag gehouden fokvarkens moeten bemonsterd worden, mag de staalafname bij de fokvarkens echter gespreid worden over een termijn van 30 dagen.

De te bemonsteren vleesvarkens en opfokvarkens dienen minstens 10 weken oud te zijn en sedert ten minste 1 maand in het beslag aanwezig te zijn. Indien in het beslag enkel biggen worden gehouden, dan mogen de bemonsterde dieren jonger zijn dan 10 weken.

Indien het Voedselagentschap monsternemingen in het slachthuis toelaat, dienen deze volgens zijn instructies uitgevoerd te worden,

Deel B: frequentie en wijze van bemonsteren voor opvolgingstesten van toepassing op het deel van het grondgebied « Niet-officieel vrij van de ziekte van Aujeszky ».

De opvolgingstesten dienen uitgevoerd te worden om de 4 maanden, ten vroegste 3,5 maanden en ten laatste 4,5 maanden na de vorige test.

In vleesvarkensbedrijven die op bedrijfsniveau volgens het 'all in - all out' systeem werken dient evenwel elke ronde een opvolgingstest uitgevoerd te worden.

In varkensbeslagen waar slechts 1 of 2 fokvarkens gehouden worden, hoeft de opvolgingstest bij de fokvarkens niet meer dan eenmaal per jaar uitgevoerd te worden, ten vroegste 10,5 maanden en ten laatste 13,5 maanden na de vorige test.

De bloedstalen worden *at random* en over alle in aanmerking komende varkens van het beslag gespreid genomen, zowel wat de plaats als de leeftijd betreft.

De vereiste bloedstalen dienen dezelfde dag genomen te worden. Indien evenwel alle in het beslag gehouden fokvarkens moeten bemonsterd worden, mag de staalafname bij de fokvarkens echter gespreid worden over een termijn van 30 dagen.

De te bemonsteren vleesvarkens en opfokvarkens dienen ten minste 10 weken oud te zijn en ten minste sedert 1 maand op het beslag aanwezig te zijn. Indien in het beslag enkel biggen worden gehouden, dan mogen de bemonsterde dieren jonger zijn dan 10 weken.

Indien het Voedselagentschap monsternemingen in het slachthuis toelaat, dienen deze volgens haar instructies uitgevoerd te worden,

Gezien om te worden gevoegd bij ons besluit van 23 juli 2013 houdende uitvoering van het koninklijk besluit van 12 oktober 2010 betreffende de bestrijding van de ziekte van Aujeszky.

4.8.4. Bijlage P6

Aanvraag registratie of stopzetting gecontroleerde huisvesting

Dierengezondheidszorg Vlaanderen

AANVRAAG REGISTRATIE OF STOPZETTING GECONTROLEERDE HUISVESTING

Aanvraag tot het bekomen van het statuut of tot stopzetting "gecontroleerde huisvesting" bij varkens.

Voor het verkrijgen van het statuut dient aan onderstaande voorwaarden voldaan te worden:

Voorwaarden voor het bekomen van het statuut:

1. Ik voorkom dat knaagdieren, andere zoogdieren en vleesetende vogels in de gebouwen kunnen komen waar de varkens worden gehouden.
2. Ik voer een ongediertebestrijdingsprogramma uit en houdt daarover een administratie bij.
3. Ik gebruik enkel varkensvoerders die afkomstig zijn van erkende fabrikanten.
4. Ik bewaar de diervoeders voor varkens zodanig dat er geen knaagdieren aan kunnen.
5. Ik draag er zorg voor dat dode dieren onverwijld verzameld en geïdentificeerd worden en dat zij onverwijld afgevoerd worden.
6. Nabijheid vuilstort : zie punt 11.
7. Ik zal enkel nog varkens aanvoeren van andere bedrijven die ook werken onder het systeem van "gecontroleerde huisvesting".
8. Ik voer de identificatie en registratie van al mijn varkens correct uit.
9. Ik zal alle varkens van dit beslag continu, vanaf hun geboorte, onder dit systeem van "gecontroleerde huisvesting" houden.
10. Ik geef aan geen enkel varken toegang tot buitenloop : zie punt 12.

Indien van toepassing op mijn bedrijf, verklaar ik:

11. Aangezien mijn varkensbedrijf in de nabijheid (< 1km) van een vuilstortplaats ligt, heb ik extra maatregelen genomen ten aanzien van punten 1, 2 en 4.
12. Indien op mijn bedrijf eerder wel varkens toegang hadden tot buitenloop: Ik pas buitenloop op mijn bedrijf niet meer toe en wens dit criterium te laten schrappen in SANITEL.

Ik wens, al dan niet, mijn varkens te houden onder de voorwaarden van "gecontroleerde huisvesting" en zo het statuut "gecontroleerde huisvesting" te bekomen/stopzetten:

☐ **ja**
☐ **neen**
Zo nee, buitenloop
☐ **Ja**
☐ **Nee**

Beslagnummer:	Datum:
Naam verantwoordelijke:	Handtekening: